

नेपाल दूरसञ्चार कम्पनी लिमिटेड
(नेपाल टेलिकम)

आन्तरिक प्रतियोगितात्मक लिखित परीक्षाको पाठ्यक्रम

सेवा:- प्रशासन

समूह:-प्रशासन

उप समूह:-प्रशासन

तह:- ७

पद:- कानून अधिकृत

किसिम:- आ.प्र.

पाठ्यक्रम योजनालाई दुई चरणमा विभाजन गरिएको छ

प्रथम चरण :- लिखित परीक्षा

पूर्णाङ्क :- २००

द्वितीय चरण :- अन्तर्वार्ता

पूर्णाङ्क :- ३०

परीक्षा योजना (Examination Scheme)

१ प्रथम चरण - लिखित परीक्षा

पूर्णाङ्क :- २००

पत्र	विषय	पूर्णाङ्क	उत्तीर्णाङ्क	परीक्षा प्रणाली		प्रश्न संख्या × अङ्क	समय
प्रथम	शासन व्यवस्था, संस्थागत ज्ञान र कानून	१००	४०	विषयगत	छोटो उत्तर आउने प्रश्न	४ प्रश्न × ५ अङ्क	३ घण्टा
					लामो उत्तर आउने प्रश्न	८ प्रश्न × १० अङ्क	
द्वितीय	सेवा सम्बन्धी	१००	४०	विषयगत	छोटो उत्तर आउने प्रश्न	४ प्रश्न × ५ अङ्क	३ घण्टा
					लामो उत्तर आउने प्रश्न	८ प्रश्न × १० अङ्क	

२ द्वितीय चरण - अन्तर्वार्ता

पूर्णाङ्क :- ३०

विषय	पूर्णाङ्क	परीक्षा प्रणाली
अन्तर्वार्ता	३०	मौखिक

द्रष्टव्य:

- प्रथम र द्वितीय पत्रको लिखित परीक्षा छुट्टाछुट्टै हुनेछ ।
- लिखित परीक्षाको माध्यम भाषा नेपाली वा अंग्रेजी अथवा नेपाली र अंग्रेजी दुवै हुनेछ ।
- विषयगत प्रश्नहरूको हकमा एउटा लामो प्रश्न वा एउटै प्रश्नका दुई वा दुई भन्दा बढी भाग (Two or more parts of a single question) वा एउटा प्रश्न अन्तर्गत दुई वा बढी टिप्पणीहरू (Short notes) सोध्न सकिने छ
- विषयगत प्रश्न हुने पत्र/विषयका प्रत्येक खण्डका लागि छुट्टाछुट्टै उत्तरपुस्तिकाहरू हुनेछन्। परीक्षार्थीले प्रत्येक खण्डका प्रश्नहरूको उत्तर सोही खण्डको उत्तरपुस्तिकामा लेख्नुपर्ने छ।
- यस पाठ्यक्रम योजना अन्तर्गतका पत्र-विषयका विषयवस्तुमा जुनसुकै कुरा लेखिएको भए तापनि पाठ्यक्रममा परेका कानून, ऐन, नियम, विनियम तथा नीतिहरू परीक्षाको मिति भन्दा ३ महिना अगाडि (संशोधन भएका वा संशोधन भई हटाइएका वा थप गरी संशोधन भई) कायम रहेकालाई यस पाठ्यक्रममा परेको सम्झनु पर्दछ ।
- प्रथम चरणको परीक्षाबाट छनौट भएका उम्मेदवारहरूलाई मात्र द्वितीय चरणको परीक्षामा सम्मिलित गराइनेछ ।
- पाठ्यक्रम स्वीकृत मिति २०८१/१०/२१

नेपाल दूरसंचार कम्पनी लिमिटेड
(नेपाल टेलिकम)

आन्तरिक प्रतियोगितात्मक लिखित परीक्षाको पाठ्यक्रम

सेवा:- प्रशासन

समूह:-प्रशासन

उप समूह:-प्रशासन

तह:- ७

पद:- कानून अधिकृत

किसिम:- आ.प्र.

**प्रथम पत्र: शासन व्यवस्था, संस्थागत ज्ञान र कानून
खण्ड (क)**

२ प्रश्न × ५ अङ्क + ४ प्रश्न × १० अङ्क = ५०

1. शासन व्यवस्था र संविधान

- 1.1 शासनका आधारभूत पक्ष: अवधारणा, सन्दर्भ र विशेषता
- 1.2 शासनका राजनैतिक र प्रशासनिक संरचना
- 1.3 नेपालको शासन प्रणाली
- 1.4 नेपालको संविधान
  - 1.4.1 कार्यपालिका, व्यवस्थापिका र न्यायपालिका
  - 1.4.2 मौलिक हक, निर्देशक सिद्धान्त र राज्यका नीति
  - 1.4.3 राज्यको संरचना र राज्यको शक्तिको बाँडफाँड
- 1.5 सामाजिक न्याय, सामाजिक समानता र समावेशीकरण
- 1.6 सांस्कृतिक विविधता र सामाजिक परिचालन
- 1.7 अनौपचारिक शासन, नागरिक समाजको शासन, स्थानीय शासन, सहकारितामूलक शासन र व्यवसायिक शासन
- 1.8 नवप्रवर्द्धनात्मक राज्य
- 1.9 डिजिटल गभर्नेन्स
- 1.10 सार्वजनिक जवाफदेहिता, उत्तरदायित्व, व्यवसायिकता, सदाचार र नैतिकता

2. व्यवस्थापन र विकास

- 2.1 सार्वजनिक व्यवस्थापन : परिचय, कार्यक्षेत्र र नवीनतम अवधारणा
- 2.2 व्यवस्थापनको अवधारणा, प्रकार र आधारभूत सिद्धान्त
- 2.3 कुशल व्यवस्थापकका कार्य र गुणहरू
- 2.4 व्यवस्थापकीय सीप र शैलीहरू
- 2.5 व्यवस्थापनमा निर्देशन, नियन्त्रण, अधिकार प्रत्यायोजन, निर्णय प्रक्रिया र नेतृत्व
- 2.6 व्यवस्थापन करार
- 2.7 वार्ता, ट्रेडयुनियन व्यवस्थापन र सौदावाजी सम्बन्धी सीप
- 2.8 व्यवस्थापन सूचना प्रणाली र संगठनमा यसको महत्व
- 2.9 सार्वजनिक संस्थानको व्यवस्थापन
- 2.10 दिगो विकास, वातावरण र जलवायु परिवर्तन
- 2.11 मानव विकास, गरिबी निवारण, विश्वव्यापीकरण, उदारीकरण र निजीकरण
- 2.12 सार्वजनिक निजी साझेदारी
- 2.13 समय व्यवस्थापन, परिवर्तन व्यवस्थापन, सूचना व्यवस्थापन, द्वन्द्व व्यवस्थापन, तनाव व्यवस्थापन, प्रकोप व्यवस्थापन

नेपाल दूरसञ्चार कम्पनी लिमिटेड

(नेपाल टेलिकम)

आन्तरिक प्रतियोगितात्मक लिखित परीक्षाको पाठ्यक्रम

सेवा:- प्रशासन

समूह:-प्रशासन

उप समूह:-प्रशासन

तह:- ७

पद:- कानून अधिकृत

किसिम:- आ.प्र.

खण्ड (ख) - ५०अङ्क

२ प्रश्न × ५ अङ्क + ४ प्रश्न × १० अङ्क = ५०

३. संस्थागत ज्ञान

- ३.१ नेपाल दूरसञ्चार कम्पनी लिमिटेड सम्बन्धी जानकारी: उद्देश्य, संगठनात्मक संरचना, शेयर संरचना र कार्यक्षेत्र
- ३.२ नेपालमा दूरसञ्चार क्षेत्रको विकासक्रम र विद्यमान अवस्था
- ३.३ नेपाल दूरसञ्चार कम्पनी लिमिटेडको सेवा प्रवाहमा अवलम्बन गरिएका प्रविधि र सोको गुणस्तर
- ३.४ नेपालमा सार्वजनिक संस्थानको आवश्यकता, उद्देश्य र उत्तरदायित्व
- ३.५ संस्थागत सुशासनको अवधारणा र नेपाल दूरसञ्चार कम्पनी लिमिटेडमा संस्थागत सुशासन
- ३.६ नेपाल सरकारको चालु आवधिक योजनामा दूरसञ्चार क्षेत्र

४. सम्बद्ध कानूनहरू

- ४.१ नेपालदूरसञ्चार कम्पनी लिमिटेडको प्रवन्धपत्र र नियमावली
- ४.२ नेपाल दूरसञ्चार कम्पनी लिमिटेडको कर्मचारी विनियमावली, २०७८
- ४.३ नेपाल दूरसञ्चार कम्पनी लिमिटेडको आर्थिक विनियमावली, २०७१
- ४.४ दूरसञ्चार ऐन, २०५३ तथा दूरसञ्चार नियमावली, २०५४
- ४.५ दूरसञ्चार नीति, २०६०
- ४.६ कम्पनी ऐन, २०६३
- ४.७ सुशासन (व्यवस्थापन तथा सञ्चालन) ऐन, २०६४
- ४.८ सूचनाको हक सम्बन्धी ऐन, २०६४ परिच्छेद २, ४ र ५

नेपाल दूरसंचार कम्पनी लिमिटेड
(नेपाल टेलिकम)

आन्तरिक प्रतियोगितात्मक लिखित परीक्षाको पाठ्यक्रम

सेवा:- प्रशासन

समूह:-प्रशासन

उप समूह:-प्रशासन

तह:- ७

पद:- कानून अधिकृत

किसिम:- आ.प्र.

द्वितीय पत्र :- सेवा सम्बन्धी

खण्ड (क)

२ प्रश्न × ५ अङ्क + ४ प्रश्न × १० अङ्क = ५०

१. कानूनको परिचय र सामान्य सिद्धान्त

- १.१. कानूनको अर्थ, महत्व र कानूनका स्रोतहरू
- १.२. संविधानवाद सिद्धान्त र व्यवहार
- १.३. कानूनको शासन, शक्ति पृथकीकरण र शक्ति सन्तुलन
- १.४. प्राकृतिक न्यायको सिद्धान्त
- १.५. मौलिक हक र सो को प्रचलन
- १.६. दण्ड तथा दण्डको सिद्धान्त सम्बन्धी व्यवस्था

२. कानून र न्यायका सैद्धान्तिक पक्षहरू

- २.१. सारवान कानून र कार्यविधि कानूनको परिचय र भिन्नता
- २.२. प्रमाण कानूनका आधारभूत सिद्धान्त
- २.३. कानून व्याख्याका सिद्धान्त
- २.४. दण्डका सिद्धान्त
- २.५. नजीरका सिद्धान्त
- २.६. पिडित राहत शास्त्रका सिद्धान्त
- २.७. विलम्बको सिद्धान्त
- २.८. फौजदारी न्यायका मान्य सिद्धान्त
- २.९. फौजदारी न्याय प्रशासन र देवानी न्याय प्रशासनको आधारभूत भिन्नता
- २.१०. फौजदारी तथा देवानी संहिताका आधारभूत पक्षहरू
- २.११. देवानी र फौजदारी कार्यविधि
- २.१२. विशेष र संक्षिप्त कार्यविधि

३. अदालतका काम कारवाही

- ३.१ म्याद, हदम्याद, प्राडन्याय, हकदैया र क्षेत्राधिकार
- ३.२ रिट निवेदन, लिखित जवाफ र प्रतिरक्षा
- ३.३ कानूनी राय र कानूनी रायको उपयोगिता
- ३.४ लिखतको दर्ता र दरपिट

नेपाल दूरसंचार कम्पनी लिमिटेड
(नेपाल टेलिकम)

आन्तरिक प्रतियोगितात्मक लिखित परीक्षाको पाठ्यक्रम

सेवा:- प्रशासन

समूह:-प्रशासन

उप समूह:-प्रशासन

तह:- ७

पद:- कानून अधिकृत

किसिम:- आ.प्र.

- ३.५ कोर्टफि, धरौटी, जमानी
- ३.६ वारेश, तारिख, आदेश सम्बन्धी व्यवस्था
- ३.७ दावी वा फिरादपत्र, प्रतिउत्तर र प्रतिवादी, म्याद
- ३.८ बयान, बकपत्र, वारेसनामा र मञ्जुरनामा सम्बन्धी व्यवस्था,
- ३.९ बहसनोट, बहसकला र बहस व्यवस्थापन
- ३.१० अल्पकालिन आदेश र अन्तरिम आदेश
- ३.११ ठेक्का पट्टा, सम्झौता, करारनामा, अन्तराष्ट्रिय ठेक्कापट्टा, सन्धि सम्झौता
- ३.१२ मुद्दाको कारवाही, सुनुवाई र फैसला र फैसला कार्यान्वयन सम्बन्धी व्यवस्था
- ३.१३ फैसला कार्यान्वयन सम्बन्धी कानूनी व्यवस्था

खण्ड (ख)

$$२ \text{ प्रश्न} \times ५ \text{ अङ्क} + ४ \text{ प्रश्न} \times १० \text{ अङ्क} = ५०$$

४. कानून तथा न्याय सम्बन्धी समसामयिक विषय

- ४.१. मानव अधिकार र अन्तर्राष्ट्रिय कानूनको अवधारणा मानव अधिकारको संरक्षण र सम्बर्धनमा नेपालमा भएका कानूनी व्यवस्था
- ४.२. सार्वजनिक सरोकारको विवाद र रिट
- ४.३. न्यायीक सक्रियता र आत्मसंयम
- ४.४. पीडित न्याय प्रणालीको अवधारणा र प्रयोग
- ४.५. वातावरणीय न्यायको अवधारणा
- ४.६. उपभोक्ता हित संरक्षण सम्बन्धी कानूनी व्यवस्था
- ४.७. विवाद समाधानको वैकल्पिक उपाय (Alternative Dispute Resolution)
- ४.८. व्यावसाय र मानवअधिकार (Business and Human rights)

५. कानून तर्जुमा तथा कानूनका विविध पक्ष

- ५.१. ऐन, नियम, विनियम, कार्यविधि र गठन आदेशको परिचय
- ५.२. कानून तर्जुमा सम्बन्धी सामान्य जानकारी (ढाँचा र संरचना)
- ५.३. कानूनी लिखत सम्बन्धी ज्ञान र मस्यौदा सम्बन्धी सीप
- ५.४. व्यवस्थापन विधि
- ५.५. अधिकार प्रत्यायोजन

नेपाल दूरसंचार कम्पनी लिमिटेड
(नेपाल टेलिकम)

आन्तरिक प्रतियोगितात्मक लिखित परीक्षाको पाठ्यक्रम

सेवा:- प्रशासन
तह:- ७

समूह:-प्रशासन
पद:- कानून अधिकृत

उप समूह:-प्रशासन
किसिम:- आ.प्र.

६. संविधान, ऐन कानूनहरू

- ६.१. नेपालको संविधान
- ६.२. मुलुकी देवानी संहिता, २०७४
- ६.३. मुलुकी देवानी कार्यविधि संहिता, २०७४
- ६.४. कानून व्यवसायी परिषद ऐन, २०५०
- ६.५. नेपाल कानून व्याख्या सम्बन्धी ऐन, २०१०
- ६.६. प्रमाण ऐन, २०३१
- ६.७. बोनस ऐन, २०३० तथा बोनस नियमावली, २०७५
- ६.८. श्रम ऐन, २०७४
- ६.९. ट्रेड यूनियन ऐन, २०४९
- ६.१०. विदेशी लगानी तथा प्रविधि हस्तान्तरण ऐन, २०७५
- ६.११. उपभोक्ता संरक्षण ऐन, २०७५ तथा नियमावली, २०७६
- ६.१२. आवश्यक सेवा संचालन ऐन, २०१४
- ६.१३. सूचनाको हक सम्बन्धी नियमावली, २०६५